

SADRŽAJ

1. Riječ urednika	3
2. Događanja: Kulturna događanja	3
3. Osvrt: Predstava "Revolucija"	9
4. Događanja: Klub Sax! Odličan događaj gluhih	11
5. Osvrt: Kreativni glazbeni kolektiv	15
6. Intervju: Siniša Matijašić	16
7. (Pret) Posljednja Panda ili statika	18
8. Kolumna: Od zimskog crno- bijelila proljetnog šarenila	19
9. Razmišljanja: Dopunsko zdravstveno osiguranje	20
10. Zanimljivosti: John Hay, gluhi povjesničar i organizator kongresa povijesti gluhih	22
11. Zanimljivosti: Znakovni jezici: Zaboravljeni dio plemenskih kultura	25
12. Zanimljivosti: Poznate ličnosti na znakovnom jeziku	28
13. Događanja: 19. Međunarodni ulični festival - Odmorište za jezik	34
14. Događanja: Deaf Band Dlan na maskenbalu u Sisku	35
15. Događanja: Tjedan udruga grada Zagreba 2016	36
16. Događanja: Bjelovarski Deaf party maskenbal 2016	37
17. Novosti: Deaf Band Dlan	38

"Pljesak jedne ruke" - Časopis Udruge "Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura Gluhih - DLAN" - izlazi 4 puta godišnje.

Adresa: Korčulanska 10, 10000 Zagreb

Telefon: 385 91 492 31 09 (SMS)

E-mail: pljesak.jedne.ruke@gmail.com

udruga.dlan.zagreb@gmail.com

Web stranica: www.dlan.hr

Žiro-račun: HR 95 24020061100074154 (Erste Bank)

Matični broj: 1608037

OIB: 51629434968

Odgovorni urednik: Uredništvo Udruge "Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura Gluhih - DLAN"

Glavna urednica: Petra Podhorsky

Dizajn i priprema za tisak: Lino Ujčić

Tisak: Tiskara Ban

Ovaj časopis je financiran sredstvima Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport i Ministarstva kulture.

Riječ urednika

Dragi naši prijatelji Pljeska jedne ruke,

Nosimo vam pregršt novosti, od događanja koja su se zbivala još u zimu, pa sve do sada. Naše teme su bile zdravstveno osiguranje gluhih, ili izvješća o događajima kao što su koncerti, predstave, i sudjelovanja na odmorištima.

Prate nas mnogi čujuć prijatelji, koji vole kulturu gluhih, znakovni jezik, i s energijom koja pokreće i najinertnije, zajedno radimo, zabavljamo se, i napredujemo.

Posebno sam ponosna na naše muzičke aktivnosti i postignuća,

kao što je Deaf Band Dlan, i koncert u Saxu.

Vrlo simpatična skupina s kojom sam imala prilika družiti se i raditi nekoliko puta. Ovdje je i kratki intervju sa Sinišom Matijaševićem, učiteljem i voditeljem te glazbene skupine.

Ima i plesa – „Dok tražim“ je bila održana čak dva puta, u POU, i meni ja žao da ju nisam vidjela zbog mojih obaveza prema Klubu d. v.

Vanja Jović nam donosi svoje kreativno, i osobno viđenje predstave Revolucija, zapravo performans trojice performer.

Događaj vezan uz Vanju je naveden u mojoj Kolumni „Čuj me, Ema“. Ima i zanimljivih prijevoda članaka - o Johnu Hayu, gluhom povjesničaru, kao i crtežom popraćen popis slavnih ljudi koji su poznavali znakovni jezik.

Srdačno Vas pozdravljam i želim vam da uživate u našim člancima, i daljnjim događajima, kojih će sigurno biti jer je energija gluhih (sa čujućima) – nepresušna.

Vaša Petra

anja- događanja - događanja - događanja - događanja - događanja - događanja - događanja- događanja-do

KULTURNA DOGAĐANJA

15.12. 2015.

Plesna predstava - POUZ, Ulica grada Vukovara 68

DOK TRAŽIM ...

Predstava je nastala u sklopu plesnih i udaraljkaških inkluzivnih radionica čujućih i gluhih polaznika, u okviru projekata «Pravo na umjetnost» i «World music percussion». Ostvareno u suradnji s Udrugom DLAN uz pomoć grada Zagreba.

Riječ autora:

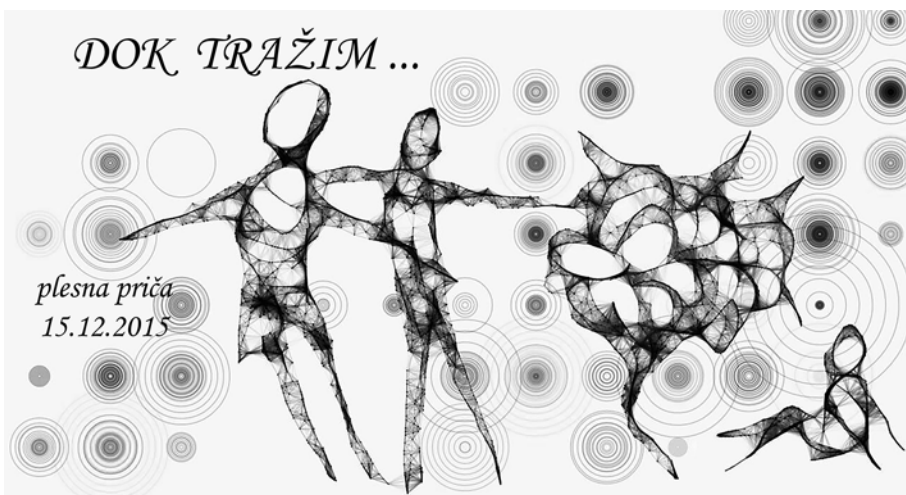
Plesno - glazbena priča "Dok tražim..." nastala je iz entuzijastičnog odnosa prema umjetnosti i želji da kroz glazbu, pjesmu, ples i riječ uspijemo izraziti naše pravo na umjetnost. Ova priča nastala je spajanjem naizgled nespojivog. "Dok tražim..." otvara prostor našim unutarnjim težnjama,

osjećajima, aspiracijama za samim sobom, za drugim i za drugačijim.

Svatko od nas je u svojoj intimnoj potrazi za boljim, ljepšim i sretnijim životom, koji nekada ne ispadne onako kako smo to mi zamislili, tako i ova plesno-glazbena priča želi svakoga potaknuti da se zapita što je to što zapravo tražimo,

od nas samih i od drugih. Svi smo u potrazi.

Ideja i glazba: Siniša Matijašić
Scenarij: Siniša Matijašić i Maja Marjančić

Koreografija: Maja Marjančić
Video-projekcija: Lino Ujčić
Pjevačica: Jelena Jakšić
Glazbenici: Siniša Matijašić,
Dražen Maleković, Angel Nau-
movski, Mingsheng Pi
Izvođači: Eleonora – Magdalena
Vrdoljak, Sabahudin Jusić Budo,
Marijo Glibo, Barbara Bursać, Mea
Marija Glasnović i Ante Gluščević
Produkcija: Sandra Banić Nau-
movski, Centar za kulturu POU
Zagreb

Scenarij plesne priče «Dok tražim ljubav» je praćen uz instrumen-
talnu glazbu gluhih i čujućih glaz-
benika te set listu pjesama koje
je pjevala Jelena Jakšić: Intro,
Pogledaj, Zavedi me, Slobodni
i divlji, War, Gdje, Dok tražim
ljubav, Jutro, Tvoji dodiri, Novi je
dan, Ne pitaj me, Nek nas ljubav
prekrije. Preko video projekcije
bili su prikazani stihovi pjesama.
Izvođačice Barbara Bursać i Mea
Marija Glasnović su prevodile
neke pjesme na znakovnom jeziku.

Osvrt:

Zahvaljujući projektima «Pravo
na umjetnost» i «World music per-
cussion», u suradnji s Udrugom
DLAN i uz pomoć grada Zagreba,
uspješno je realizirana plesna pred-
stava čujućih i gluhih polaznika.

U toj predstavi na dobro vidljivom
mjestu podija, s prigušeno
upaljenim reflektorima, gledatelji
i slušatelji su beskrajno uživali u
plesnim pokretima gluhih i čujućih
izvođača i u instrumentalnoj glaz-
bi. Svi su pratili s oduševljenjem
i razumijevanjem plesnu rad-
nju, zahvaljujući prevodenju
pjesama na znakovnom jeziku i

video – projekciji: prikazivanju
stihova pjesama koje je pjevala
mlada i talentirana pjevačica.

Uz to u slijedu su izvrsno svi-
rali gluhi (2 gitarista i 1 bubn-
jar) i čujuć glazbenik (1gitarist).
Ugodna atmosfera, dobro
raspoloženje, pozitivno ozračje.
Značajna manifestacija, nezaobi-
lazno mjesto susreta svih polazni-
ka: čujućih i gluhih kroz glazbu,
ples, pjesmu i međusobnu suradnju.
Demokratski projekt podržavao
je aktivno sudjelovanje svih tih
polaznika koji su bili zaintere-
sirani za ples i glazbu i pomogao
im je da jedni od drugih uče i
koji su pokazali plesne vještine i
vještine sviranja na instrumentima.

Zahvaljujući izuzetnim scenaris-
tima, svi polaznici su kroz eduka-
tivno kreativne radionice i druženja
razmjenjivali ideje, iskustva,
znanja, svoja promišljanja i in-
dividualne pristupe plesu, a ist-
ovremeno predstavljali su
svoj stvaralački rad uspješno.

To je bila izvanredna prilika da
se gluhi i čujuć plesno i glaz-
beno izražavaju, da pokažu
svoje umijeće široj javnos-
ti i da gluhi aktivno surađuju
sa čujućima kroz radionice.
Gluhi polaznici su pokazivali
svoje talente i izvrsne rezultate
po pitanju svladavanja različitih
vještina iz sfere plesne i glazbene
umjetnosti, kao i čujuć polaznici.

Time su stekli ravnopravnost u
društvu, kao i pravo na umjetnost.
Svi su međusobno komuni-
kali izrazima lica, gestama,
dodirom, vizualnim znacima i
simbolima, riječima, plesom...
I time je kroz takvu komunikaciju
bilo ostvareno lakše povezi-
vanje gluhih i čujućih polaznika.
Čujuć polaznici su pokazali do-
bru volju, podršku i senzibilitet.

Gluhi su stekli povećanje
samoinicijativnosti, samopouz-
danja i sigurnosti, bolju toleranciju

i solidarnost, bolje međusobno razumijevanje da bi mogli s uspjehom kreirati temelje za bolju budućnost. Svakako i dalje treba promicati takvu komunikaciju, tj. podržati i njegovati kulturnu suradnju među tim polaznicima i pospješiti produktivno korištenje informacijama, komunikacijskim tehnologijama i putem edukativno - kreativnih radionica.

I nadalje treba promovirati plesnu umjetnost kao vizualni aspekt gluhih, poticati međusobno uvažavanje različitosti, potaknuti interes publike za ples i glazbu i pružati osjećaj da je ples

pristupačan svima, kao i sviranje instrumentima. Reakcije publike, kako čujuće tako i gluhe, su bile veoma pozitivne i odobravajuće.

Ta plesno – glazbena priča je nas sve gledatelje i slušatelje potaknula da se zapitamo što je to što zapravo tražimo, od nas samih i od drugih. Svi smo u potrazi... sa nečime ... i težimo savršenstvu.

Iskrene čestitke scenaristima, svim izvođačima, glazbenicima i svima koji su sudjelovali u tom projektu. I nadalje želimo puno uspjeha u planovima prikazivanja takvih predstava i stvaranja «počasnog» mjesta u kazališnim krugovima. Da šira javnost prepozna potencijale koje scensko

izražavanje gluhih osoba može ponuditi, a to bitno utječe na njihovo samopoštovanje kroz umjetnost.

Razvitkom društva, naprednije tehnologije, humanosti i senzibiliteta, gluhe, slijepe, slabovidne osobe... općenito osobe s Invaliditetom postaju sve prisutnije u svakodnevnom životu. Te osobe su svjesne da znanjem i

umjetnošću mogu lakše postići da budu prihvaćeni u društvu.

Dok tražim ljubav

Puštam da me nose ulice dok tražim ljubav

Postoje prečice do radosti, ples je jedna od njih.

Ples je pjesma u kojoj je svaki pokret riječ.

Život je ples od jedne pozornice do druge.

„Gluhi slušaju očima i dodirom, čuju emocionalnim umom!“

16.12.2015.

Performans – **URK Močvara**

REVOLUCIJA

Zahvaljujući kazališnom i filmskom redatelju gospodinu Mario Kovaču, predstava – performans «Revolucija» Udruge «DLAN» izvedena je u Močvari.

Ideja: Angel Naumovski

Zabavljači: Lino Ujčić, Sabahudin Jusić Budo, Angel Naumovski

Glazbenici: Siniša Matijašić, Dražen Maleković, Mingsheng Pi
Dizajn plakata i programske knjižice: Lino Ujčić

Iz programske knjižice

Malo teorije:

Revolucija je temeljita promjena moći ili organizacijskih struktura koja se događa u vrlo kratkom razdoblju. Imamo dvije vrste političkih revolucija:

1. Potpuna promjena iz jednog sustava u drugi
2. Izmjena trenutnog sustava

Malo iskustva i događaja:

Isus je umro razapet na križu za ljude. Martin Luther King ubijen zbog borbe za prava crnaca.

Mahatma Gandhi je uhićen zbog otpora diktaturi Engleza. Nelson Mandela je bio u zatvoru

Tko će sada dati život da se promijeni trenutno sranje kod nas?

1. NE DISKRIMINACIJI GLUHIH
2. NE INTEGRACIJI GLUHIH
3. NE ORALIZMU
4. NE STERILIZACIJI GLUHIH
5. NE ZABRANI KORIŠTENJA ZNAKOVNOG JEZIKA
6. NE KOHLEARNIM IMPLANTANTIMA
7. NE INVALIDITETU
8. NE PATRONIZIRANJU GLUHIH
9. NE SPREMANJU GLUHIH U LADICU
10. NE NEJEDNAKOSTI GLUHIH

Osvrt

Bez riječi! Multimedijalni performans - predstava je napravljena umjetnički na visini. Beskrajno oduševljenje publike!

Od početka do kraja predstava je impresivna zbog raznovrsnih sekvenci radnje, zahvaljujući kreativnim zabavljačima. Izvršna kombinacija poezije na znakovnom jeziku, pripovijedanja na znakovnom jeziku, pantomime, multimedijalnog zapisa - video projekcije i instrumentalne glazbe.

Tema je vrlo ambiciozna, pokušaj spoznavanja ljudske prirode. Predstava je počela tako da je Lino Ujčić, za vrijeme prikazivanja video projekcije, dijelio gledateljima programe u sakristanu kao skupljanje milodara u crkvi (u vreći na štapu), a to je sugeriralo da će biti komično - ironična predstava.

Duhoviti zabavljači kao trojka: Angel Naumovski, Lino Ujčić i Sabahudin Jusić Budo su kroz poeziju koristili sve oblike komunikacije – govorne, pisane, znakovne i mimične jezike. Sve je to

dugo godina zbog borbe protiv apartheida. Matija Gubec pogubljen zbog pobune seljaka.

.....

Budo, Lino i Angel

praćeno uz muziku izvrsnih glazbenika: bubnjara i dvoje gitarista.

Multimedijalna komponenta koja je pristupačna gluhoj publici i široj publici je jedinstvena na sceni. I to na način da je multimedija jednako iskorištena i kao fascinantna scenografska potpora, ali i samostalna, ravnopravna ideja.

Multimedijalni zapis je prikazao snimke nekih povijesnih događaja – nastanak revolucije (o Isusu razapetom na križu koji je umro za ljude; o ubojstvu Martina Luthera Kinga zbog borbe za prava crnaca; o uhićenju Mahatme Gandhija zbog otpora diktaturi Engleza; o Nelsonu Mandela koji je bio u zatvoru dugo godina zbog borbe pro-

tiv apartheida; o pogubljenju Matije Gupca zbog pobune seljaka).

Sa korištenjem poezije na znakovnom jeziku i «Visuala Vernaculara», koji je jedan dio općeg pripovijedanja na znakovnom jeziku, spomenuti zabavljači su koristili tehniku kretanja ispred kamere i na pozornici sa pantomimom.

Tako je nastao redoslijed radnje iz jednostavnog prepričavanja priče u kompleksnije poetično izražavanje sa korištenjem brzine i finoće pokreta i znakovanja. Zabavljači na pozornici su kroz pripovijedanje na znakovnom jeziku vodili rasprave o revolucijama koje su se pojavljivale kroz povijest i koje su bile različitih načina, trajanja i ideologija (političke revolucije, iznenadne i nasilne revolucije, francuska revolucija, seksualna revolucija...).

Zbog tih revolucija je netko ubijen ili bio u zatvoru ili uhićen ili... Kao glavnu riječ u raspravama je vodio Angel i njega su slijedili Lino i Sabahudin.

Vodili su rasprave o našem društvu današnjeg vremena koje je svrgnuto političkim, društvenim, ekonomskim, socijalnim, obrazovnim i inim režimima i koje i nadalje ostaje pasivno unatoč mnogobrojnim nezadovoljstvima i pokušajima da se promijeni na bolje.

Postavili su pitanje zašto ostaje pasivno: da li je to možda zbog nedovoljne hrabrosti, neznanja ili pukog žrtvovanja općeg i vlastitih dobra i želje sa sigurnošću i skromnim željama za vlastiti kvalitetni život. Ili je možda jednostavan strah da se promijeni na bolje ili nevjerica u bolje sutra.

Tko će sada dati život da se promijeni trenutno sranje (stanje) kod nas? Rasprave o tome što čini, a što ne čini revoluciju, vrtile su se oko nekoliko pitanja. Na temu «Revolucija» u stilu ironičnog humora iznijeli su različita iskustva kao osobe oštećena sluha: o zgodama i nezgodama tijekom školovanja, obrazovanja, rehabilitacije govora i slušanja, o odnosima između „čujućih“ osoba i pojedinih osoba oštećena sluha i razna životna iskustva.

Na upečatljiv način, Sabahudin je uz instrumentalnu pratnju glazbenika prikazao kao poeziju na znakovnom jeziku slijedeće rečenice:

1. NE DISKRIMINACIJI GLUHIH
2. NE INTEGRACIJI GLUHIH
3. NE ORALIZMU
4. NE STERILIZACIJI GLUHIH
5. NE ZABRANI KORIŠTENJA ZNAKOVNOG JEZIKA
6. NE KOHLEARNIM IMPLANTIMA

7. NE INVALIDITETU
8. NE PATRONIZIRANJU GLUHIH
9. NE SPREMANJU GLUHIH U LADICU
10. NE NEJEDNAKOSTI GLUHIH

Srdačne čestitke zabavljačima i glazbenicima. Svakako treba prikazivati takve predstave u kazalištima. Da šira javnost prepozna i prizna kvalitete i potencijale, kao i kazališni kritičari.

*Ružica Kežman, prof
fotografije: Željko Hrsan.*

pozitivno utjecati na druge, zatim i sebe da bi se osjećali sretnima.

Briga za sebe zapravo završava sa brigom za druge. Činjenica da bolje sutra nas neće čekati i ako znamo da to čekanje moramo mijenjati djelovanjem, potvrda su da ne postoji najbolje vrijeme da reagiramo, već volja kao glavni razlog postojanja. Samo voljom postizemo zavidne rezultate.

Da ne bude zabune, ne radi se o povodljivosti koja na koncu završava kao zamka i u najboljem slučaju ne donosi ispunjenje, već o volji zahvaljujući vjeri koja nikako ne smije biti kolebljiva, inače nema ni smisla slijediti volju.

U mojem skromnom prijevodu revolucija je volja i znak ljubavi, briga i znak vjere u bolje sutra, nadam se da i s vama ili bar nekima od vas čitatelja dijelim isti jezik. Od srca vam želim da se čitanjem i promatranjem okoline odvažite na naizgled malene revolucije koje oduvijek djeluju

poput čistih grabljenja sreće i čak poput morfija sreće, da bar čitali i gledali uvijek o tome da možemo rasti u zajedništvu i jedinstvu!

Drage uspavane Gluhe osobe, ja u ovom pokušaju pisanja o revoluciji samo znam da uvijek sanjamo isti san i da ne želimo više čekati, a primorani smo čekati dok netko od nas ne iskaže dovoljno jaku volju za rastom koju možemo i moramo slijediti, ukoliko nije i dalje čekamo. Jer ako se djeci priče pričaju kako bi zaspali, a odraslimo se pričaju da bi se pro-

budili, onda pričajmo i ispričajmo naše priče na najljepši jezik, znakovni jezik. I to je početak revolucije, znam iz iskustva da se po toj iskrici sreće prepoznamo i dok ne nađemo sreću, zajednički ju tražimo jačajući jedno drugo.

Vanja Jović

fotografije: Željko Hrsan.

KLUB SAX! ODLIČAN DOGAĐAJ GLUHIH (ZG CLUB SAX! GREAT DEAF EVENT)

Čujućim ljudima je doista poznati famozni klub mladih u Zagrebu u Palmotićevoj ulici broj 22, gdje se svaku večer održava druženje mladih ljudi željnih glazbenih novotarija i drugih muzičkih priredaba te izvođenja glazbenih točaka prema unaprijed utvrđenim programom kulturnih događaja.

Moram odmah pisati da nikada prije nisam bio tamo niti sam čuo za takvo mjesto, tek sam kasnije shvatio da je to zapravo kulturno mjesto za čujuće mlade gdje žele se dobro zabavljati i gdje producenti i lovci na glazbene talente ponekad navrate u nadi da će svirači sa svojom odličnom glazbom biti zamijećeni i tako konačno utrti svoj put slave na boljoj razini diskografske scene te na televiziji

i na koncertima diljem zemlje. I tako se ova najmlađa glazbena grupa koja se zove „Deaf Band Dlan“ sa svojim gitaristima, bubnjarom i pjevačicom pokušavaju utrti svoju stazu slave na hrvatskoj glazbenoj sceni te sigurno na međunarodnoj sceni muzičkih izvođenja među gluhim sviračima poput one grupe gluhih svirača iz Pariza „Mur Du Son“ koja je u Močvari gostovala prije četiri godine i po prvi puta predstavila zagrebačkim gluhim ljudima da je moguće da gluhi svirati i izvoditi glazbu na odličan način.

Zato su tada članovi Dlane po prvi puta upoznali direktno gluhe izvođače glazbe koja je više utemeljena na ritmu i udarcima bubnjeva te tako su kasnije isti članovi

Dlane poželjeli stvoriti svoju hrvatsku verziju grupe gluhih „Mur Du Son“ i tako krenuti na međunarodnu scenu sviranja glazbe gluhih.

Prošlo je godinu dana otkako je grupa malo po malo stvarana i oblikovana na što najbolji način, ponajprije su započeli od bubnjara Dražena Malekovića koji već dugi niz godina izvrsno udara bubnjeve te basista Angela Naumovskog i Mingshenga Pia te im se pridružuje dva čujuća člana Siniša Matijašić, gitarista te pjevačice Iva Valentić. Grupa „Deaf Band Dlan“

u zadnje vrijeme sve više poprima čvrsti temelj suradnje i skoro svakodnevna vježba te su na kraju odlučili svirati pred javnom publikom isprva pred gluhim ljudima.

Prvi puta su izvodili glazbu gluhih krajem prosinca 2015. godine u Zagrebu pred gluhom publikom u sklopu događaja gluhih „Crno-bijeli“ povodom godišnjice Forumu mladih - Znakovito, te su gostovali par puta u drugim gradovima gdje su se održavali zabave za gluhe poput maskenbala tako u Sisku i u Bjelovaru (veljača 2016. godine) po prvi puta su slavlje maskenbala vezali uz glazbu gluhih te je time stvorena nova dimenzija zabave gluhih.

Ubuduće će gluhi rado dolaziti na

međusobno druženje na bilo kojim zabavama gluhih te događaja gluhih a da uz to bude i prateća glazbena grupa „Dead Band Dlan“. To bi bio odličan plan da se ta grupa stalno gostuje bilo gdje u Hrvatskoj i u našoj regiji pokazujući svim gluhima da i gluhi svirači imaju svoju glazbu koja odgovara mentalitetu gluhih osoba.

Sada po prvi puta grupa „Deaf Band Dlan“ izvodi nekoliko pjesmi pred čujućom publikom i za to nisu pogriješili odabirom polazne točke izvođenja u zagrebačkom kulturnom klubu SAX! Tako je stvoren program pod nazivom „Kreativna @ Sax“ gdje su željeli pokazati čujućoj publici neke novotarije iz glazbe gluhih.

Dogovoreni termin u četvrtak 12. svibnja 2016 grupa „Deaf Band Dlan“ će svirati zajedno s dvije grupe čujućih svirača koje bi pred-

stavljale mlade nade. Sve je dogovoreno da će „Deaf Band Dlan“ svirati prva a druge dvije će svirati poslije njih. Barem dvadesetak gluhih je došlo po prvi puta u kulturni klub Sax. Rano u osam sati navečer i promotrili su cijelu prostoriju koja je još bila malo ispunjena ljudima i mladima željnih glazbenih zabava te su posebno zaposjeli odličan šank sa svim vrstama pića.

Cijene su dosta visoke, ali to je sigurno jer je ulaz bio slobodan pa su zato cijene pića malo napuhane bolje zarade ugostitelja u tom klubu.

U osam sati navečer su se gluhi malo bolje družili pored par čujućih nepoznatih ljudi koji su se smjestili raštrkano po prostoru nagoviještajući da je ipak još rano za uzavrelu atmosferu kakvu smo navikli na drugim koncertima.

Grupa gluhih svirača „Deaf Band Dlan“ je pomalo vježbala svoju glazbu pokušavajući upiti štimung cijele situacije tako da im bude lakše svirati te izvoditi ritmove glazbe kada kasnije bude došlo sve više ljudi. I tako već u devet sati došlo je sve više ljudi i već u pola deset navečer grupa gluhih „Deaf Band Dlan“ dobrano se zagrijala i počela se sigurno razmještati po cijeloj bini, a čujuća publika je sve viša punila cijelu preostalu prostoru i naravno više su bili uz šank naručujući piće te su zaposjeli stolove pred binom zauzimajući bolju poziciju slušanja novotarija glazbe.

Uz prvi trzaj početka glazbe gluhih već se odmah uočilo da je dobro krenulo svakom pojedincu grupe „Deaf Band Dlan“, a čujuća publika s prevelikim zanimanjem pratila cijelu prvu pjesmu i odmah su

shvatili da je to doista obećavajuća glazba. Sigurno bi među čujućom publikom krio neki poznati producent koji bi sigurno uočio da je ta grupa „Deaf Band Dlan“ doista prava mlada nada koja bi obećavala dobru budućnost. Već izvođenjem druge pjesme čujuća publika se počela podivljati i počela su se ljuljati i praviti valove u ritmu glazbe gluhih.

Svi svirači su odlično svirali bez ikakve treme te su s odličnim kretanjama po bini stvarali dobru isklesanu glazbenu grupu i tako nakon svake pjesme publika je uvijek nagrađivala ogromnim pljeskom odnosno mahanjem rukama u zrak.

poput Bravo! Bis!. Atmosfera polako ključa nakon svake riječi spikerice koja je govorila i objasnila da je to prvi nastup grupe gluhih „Deaf Band Dlan“ pred čujućom publikom te je objasnila kako se gluhi ponašaju u svemu tome a publika je s prevelikim zanimanjem sve to pratila i upila i uzvraćala ogromnim mahanjem rukama u zrak.

Publika je doista bila prezadovoljna, a grupa gluhe publike doslovno se izgubila u prevelikoj gomili čujuće publike.

Gluhi gledatelji i slušaoci glazbe su došli u manjem broju, a čujuća publika ionako predobro zna za to kulturno mjesto kluba Sax pa tako redovno prati svaku vrstu glazbene novotarije te tako uspjela odlično odslušati prvi nastup grupe gluhih „Deaf Band Dlan“ te njoj nagrađivala „ogromnim pljeskom jedne ruke“.

Doista je obećavajući nastup koji bi mogao rezultirati daljnim boljim planovima u budućnosti te istoj grupi „Deaf Band Dlan“ osigurati međunarodnu glazbenu scenu poput poznatog „Mur Du Son“ iz Pariza.

Sretno svima članovima sviračima iz „Deaf Band Dlan“!

mr.sc. Zlatko Orct

fotografije : Lino Ujčić

INTERVJU: SINIŠA MATIJAŠIĆ

VOLIO BIH ZNATI KAKO JE SVE TO POČELO S GLUHIMA I S BANDOM KAKO STE SE TADA OSJEĆALI?

Sve je počelo inkluzivnom radionicom udaraljki. Budući da se glazbom bavim čitav život zanimalo me kako glazba utječe i da li je uopće prisutna u svijetu gluhih. Prvi naš susret bio je vrlo interesantan, svi su oko mene vrlo živopisno znakovali, a ja - budući da nisam znao niti jedan znak, mogao sam samo promatrati. Na jesen te godine pokrenuli smo radionicu bas gitare, i korak po korak došli na ideju osnovati Deaf Band Dlan.

NA KOJE STE PROBLEME NAILAZILI, KAKO JE TEKLA VAŠA KOMUNIKACIJA, JESTE LI SE SPORAZUMJEVALI NA ZNAKOVNOM JEZIKU?

Naravno, na početku je bilo poteškoća. No, dečki su imali razumijevanja za mene. U komunikaciji s ljudima koji čuju često se ubacuju bespotrebne rečenice, prekidaju se rečenice u pola, skače se na drugu temu i sl. U radu sa dečkima u bendu naučio sam kako govoriti jasnije i razgovjetnije. Polako učim znakovni jezik.

16

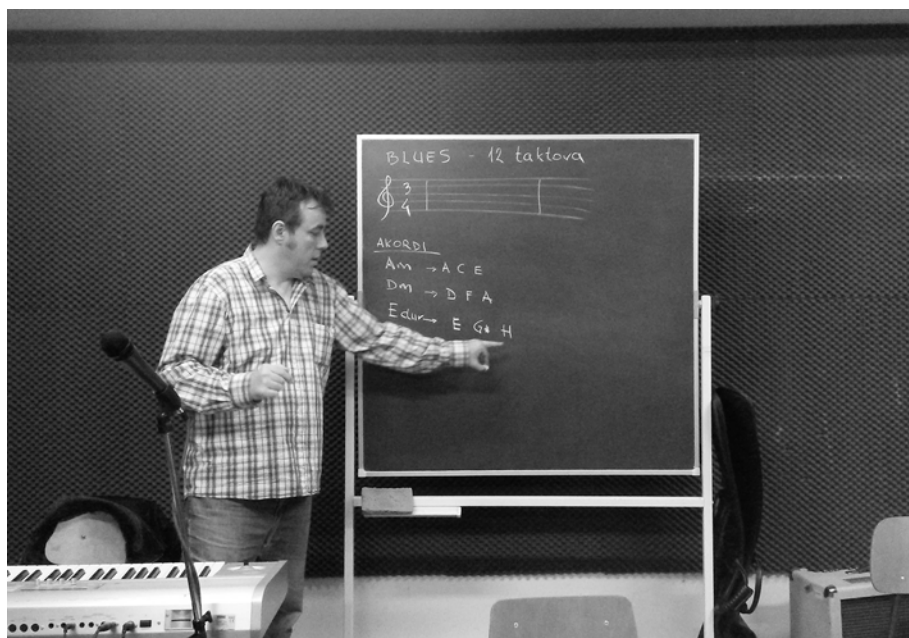
KAD STE VI NAUČILI ZNAKOVNI JEZIK I KAKO JE TO BILO RADITI SA GLUHIMA GLAZBENICIMA KOJI SE ZAPRAVO PRVI PUT SUSREĆU SA SVIRANJEM?

Kao što rekoh, polako učim znakovni jezik. I naravno, sasvim logično mi je bilo ubaciti i znakovanje u pjesme koje sviramo. Radimo na tome da prevedemo barem refren pjesme na znakovni jezik. A

rad sa gluhim glazbenicima ne razlikuje se mnogo od rada sa čujućim - jer na kraju je najvažnija ljubav prema glazbi i dobra volja za učenjem.

KAKVI SU VAŠI OSJEĆAJI NA NASTUPIMA, SA GLUHIM BANDOM, A KAKVI POSLIJE? KAKO TO SVE SKUPA ČUJETE I PROŽIVLJAVATE?

Svaki nastup sa bendom je

nakita, fotografiji. Ponekad će biti teško, nerjetko smo imali tragove na prstima od debelih žica, pa boli vrat od dvosatnog držanja gitare, pada kiša, a treba doći na probu - ali sav uloženi trud vratiti će se višestruko.

Da, upustite se u izazov!

*Pljesak jedne ruke
fotografije : Lino Ujčić*

dragocjeno iskustvo. Drago mi je što vidim da rastemo iz nastupa u nastup - a mislim da to prepoznaje i publika. Meni osobno najviše zadovoljstva pruža osmijeh na licima nakon svirke. Rad u bendu nije samo pozornica. Ponekad treba i putovati (imali smo svirke u Bjelovaru, Sisku, Rijeci), doći par sati ranije, pripremiti instrumente, postaviti bubanj, napraviti tonsku probu. Ali, nakon svega, kad odradimo dobar nastup, osmijeh na licima je nagrada za sav uloženi trud.

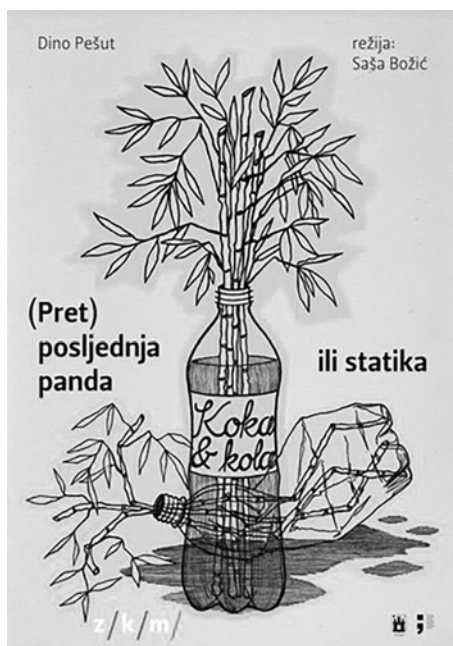
MOLIM VAS NA KRAJU PORUKU ZA DRUGE GLUHE DA LI JE DOBRO DA SE UPUSTE U TAKAV IZAZOV?

Poruka je vrlo jednostavna: ukoliko nešto volite pronađite vremena, zasučite rukave i primite se toga. I nije u pitanju samo glazba, govorim i o slikanju, pisanju, izradi

Sadržaj

Lik Luka je ljevičar i u mladosti obilježen je strahovima zbog homoseksualne orijentacije. Lik Marija je djevojka iz tradicionalne obitelji koja je prerano odrastala i koja jedina ne zna što želi od života. Lik Marin je sin branitelja, koji mrzi Srbe i odrastao je u duboko usamljena poslovnoga čovjeka.

Dijalozi su obilježeni naglašavanjem atmosfere devedesetih, izraženom nacionalnom problematikom, opterećeni privatizacijom i tranzicijom te se čini da odrastanje nikada nije bilo beznadnije. Jedina naznaka idealizma jest predratno prijateljstvo koje će ratne i životne okolnosti vrlo brzo opteretiti te će se i ono utopiti u dubokom pesimizmu. Scena je gotovo gola, nekoliko paravana na kotačićima ilustriranih svjetlosnim promjenama.

Vrlo zanimljiv element radnje je glazba, koja iznosi ono «neizgovorljivo» u zbivanju te anticipira promjene u psihi likova. U ovoj dramskoj priči prisutni pesimizam kod ovih glumaca vjerojatno je posljedica položaja mladih u današnjemu društvu, ali i osobnih uspomena na odrastanje u Sisku.

Radnja na pozornici je bila interesantna i napeta tako da je uz praćenje radnje, naše oko bilo fokusirano na multimedijски zapis - titl u sredini ili na prevoditelja na ZJ sa strane, ovisno o izboru i mogućnosti gledanja te radnje na pozornici.

Ružica Kežman, prof.

Kolumna „Čuj me, Ema“

OD ZIMSKOG CRNO – BIJELILA DO PROLJETNOG ŠARENILA

Zaista se dogodila duga pauza, no to je samo prilika da se sakupe događaji, iskustva. Ovo mi je prilika da zapišem, i podijelim s vama bogate događaje na sceni moga života, koji se kako znate dijeli kao i svima na više dijelova.

Netom prije Božića i zimskih blagdana, imali smo najbolji party koji sam ja ikada posjetila, a nije ih, ruku na srce bilo jako puno. No, i oni koji su vrijedni partijaneri zdušno tvrde da je Black&White Party Udruge Znakovi&To (Znakovito) – bio jedan od najposjećenijih i najboljeg štimunga, organiziran po mjeri, od ulaza do dress code-a, distribucije pića, muzike, igara, druženja, šarenila u nacionalnosti (Francuzi kao gosti, Slovenci, možda još neki).

Nakon posjete modne revije modne kuće HOPE moje prijateljice Irene Berišić, koja radi prekrasnu kolekciju majci i haljinica sa motivima iz Svetog pisma, i likovima Isusa (manekenki hodali a u pozadini je glas govorio: „Ljubav je dobrotiva...“, „Ljubav je strpljiva...“) – slučajno sam saznala za party i krenula s prijateljicom iz znatiželje. (<https://www.facebook.com/hopefor/>)

Slučajno sam bila odjevena u crnu majicu, pa sam „prošla“ kao uzvanica. Ondje sam srela sve svoje stare prijatelje „glušaše“, i Band Dlan Deaf, kojima sam se nekoliko puta u zimi pridružila na probi i pratila ih. Suradnja je bila lijepa, no meni obaveze nisu dopustile ići s njima dalje. Naime, uz svoje probe u klubu dobre vibracije, krenula sam i k spomenutoj Ireni na vježbanje step-aerobica i pilatesa, jer je moje

tijelo tražilo malo pokretanja.

Vidite kako smo svestrane mi žene, a Irena i ja smo posjećivale zajedno vjeronauk, stoga mi je još i ZNAKOVITIJE naše ponovno druženje na više polja.

Proljeće je donijelo po malo udaljšavanje od scene sa gluhi-ma, u nakon prvog proljetnog šoka i umora, koji sam razbila hodajuću na Sljeme, dogodio se preokret. Vrijeme je bilo za male promjene, koje kako to inače u životu biva, ispadnu kao velike.

Boris i cure iz Vibracija i ja zajedno smo bubnjali, i pripremali nastup za priredbu u kojoj se sakupljao prilog za djevojčice u Beninu, u Africi. Tete iz vrtića Bajka, grupica „Zvezdice“, i članovi duhovne zajednice Ave Maria, pripremili su prekrasnu priredbu u humanitarne svrhe. Djeca su bila sjajna, a i tete, a dio naših cura su ih u pjevanju duhovnih pjesama na hrvatskom i afričkom (Baba Yetu = Oče naš), lagano pratile. Imali su točku mladi bubnjari iz škole, pa i mi.

Prije toga posjetila sam LAUBU, s nekim prijateljima a svi za VANNJU. Naime, Vanja Jović je nastupila u Tjednu dizajna 3.-8-5.2016. u Laubi (odnosno paviljonu do – Haubi), sa svojim grafikama, prepoznatljivim i originalnim

„ljudićima“ – no ovoga puta otisnutim na keramičke pločice. Tako je njezina umjetnost spontano prešla na primijenjeni dizajn.

Hvala Vanji što nas je pozvala i pružila nam priliku da vidimo i druge dizajnerske radove kako u Laubi, tako i u Haubi. Ponosni smo na našu, uskoro doktoricu grafičkog dizajna. Želimo joj i dalje uspješan rad. Možda se pitate zašto pišem o događajima koji nemaju veze sa gluhi-ma, kao moji nastupi sa Klubom dobre vibracije.

Naravno, ima veze, jer ja sam ondje jedina gluha osoba, a ironično je da sam s vremenom počela kao i moje prijateljice i profesor, počela „zaboravljati“ da sam gluha. Tu bude

i smijeha, jer koji puta zamahnem nekim znakovnim jezikom ili nešto krivo shvatim pa isprika jer su mi zaboravili nešto prepričati,

no sve u svemu to su meni sami komplimenti, žene i učitelj su pozitivni, svi se dobro zabavljamo, i sviramo – pravi blagoslov!!

Veliki su uspjesi sa bubnjanjem kod gluhe djece, djece s posebnim potrebama a i odraslih s nekim poteškoćama, strahovima, blokadama.

Ovom prilikom ću još samo spomenuti naš nastup 22.5.2016. u Zaprudju UŽIVO. Zbog proba sa Klubom nisam mogla sudjelovati na koncertu u Saxu 12. 5. 2016., pa ćete o tome čitati od nekog drugog.

Svima lijepi ostatak proljeća,

želi Petra

išljanja - razmišljanja - razmišljanja - razmišljanja - razmišljanja - razmišljanja - razmišljanja - razmišljanja -

DOPUNSKO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

U čemu je razlika i zašto neke osobe oštećena sluha - gluhe i nagluhe osobe plaćaju dopunsko zdravstveno osiguranje, a neke ne plaćaju?

Na temelju čega ne plaćaju i prema kojem zakonu, s obzirom na poznate činjenice: tko ostvaruje pravo na plaćanje premije iz državnog proračuna?

Nakon dobivenih saznanja od gluhih i nagluhih osoba u vezi plaćanja dopunskog zdravstvenog osiguranja, postavljena su razna pitanja HZZO-u pismenim i usmenim putem:

1. Zašto neke osobe oštećena sluha - gluhe osobe i to većina u Jukićevoj ulici preko HZZO - Područne službe i u Klovićevoj ul. **ne plaćaju** dopunsko zdravstveno osiguranje i da su oslobođene plaćanja, a neke **plaćaju** dopunsko zdravstveno osiguranje?

2. Bez obzira na to tko ostvaruje pravo na plaćanje premije iz državnog proračuna, bez obzira na pojašnjenja u Jukićevoj ulici, **nije razumljivo da jedna gluha osoba koja ima 70% invaliditeta plaća dopunsko zdravstveno osiguranje, a neka druga gluha osoba koja ima isto 70% invaliditeta ne plaća to osiguranje.**

3. Nije razumljivo da od gluhih koji imaju 70 % in-

validiteta, koji imaju **ista primanja** (prihodovni cenzus), koji imaju **obitelj - neki plaćaju**, a neki **ne plaćaju** (npr. supružnici s 70% invaliditeta ne plaćaju za razliku od supružnika s 70 % invaliditeta koji plaćaju, a imaju ista primanja i tako slično ...).

4. Zašto **samci** moraju plaćati dopunsko osiguranje? Neki **samci plaćaju**, a neki **ne plaćaju**. Teže je samcima koji moraju plaćati to osiguranje od onih koji imaju obitelj i koji ne plaćaju to osiguranje.

5. S kojim pravom je **prestala važiti polica dopunskog osiguranja** s time da osoba oštećena sluha - gluha osoba **nije obaviještena** o tome na vrijeme? Kod te osobe su zbog prekida važenja police osigu-

ranja, uredno uplaćene premije dopunskog zdravstvenog osiguranja u godini dana, bez obzira na kasnije uplate za oko mjesec do dva mjeseca i bez obzira na ugovor HZZO. Bitno je da su uplaćene premije u godini dana. Zbog toga je apelirano na kršenje ljudskih prava i to prava osobe oštećena sluha.

6. Između prekida važenja police i aktiviranja, tj. obnavljanja nove police dopunskog osiguranja bilo je slučajeva **plaćanja liječenja o vlastitom trošku**. Rečeno je da će osiguranje pokriti troškove liječenja, pregleda i tako slično. Zašto HZZO nije pokrivalo to liječenje uplaćenim premijama osiguranja otprije, bez obzira na prekid važenja police. Kuda i kome idu uplaćene premije dopunskog osiguranja?

Samo dobiven odgovor od HZZO je navedena poznata činjenica: tko ostvaruje pravo na plaćanje premije dopunskog zdravstvenog osiguranja iz državnog proračuna:

1.osigurane osobe s invaliditetom koje imaju 100%

oštećenja organizma, odnosno tjelesnog oštećenja prema posebnim propisima, osobe kod kojih je utvrđeno više vrsta oštećenja te osobe s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili psihičkom bolešću zbog kojih ne mogu samostalno izvoditi aktivnosti primjerene životnoj dobi sukladno propisima o socijalnoj skrbi,

2.osigurane osobe davi-
vatelje dijelova ljudskog
tijela u svrhu liječenja,

3.osigurane osobe dobro-
voljne davatelje krvi s više od
35 davanja (muškarci), odnos-
no s više od 25 davanja (žene),

4.osigurane osobe redovite učenike i studente starije od 18 godina, osigurane osobe čiji ukupan prihod u prethodnoj kalendarskoj godini, iskazan po članu obitelji, mjesečno nije veći od 45,59% proračunske osnovice, a što u ovom momentu iznosi 1.516,32 kn (prihodovni cenzus), a za osiguranike – samce, ako im prihodovni cenzus u prethodnoj kalendarskoj godini nije veći od 58,31% proračunske osnovice tj. 1.939.39 kn.

Na ostala pitanja nije dobiven odgovor. Birokracija! Linija manjeg otpora!

Prema zakonu o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju - Narodne novine br:

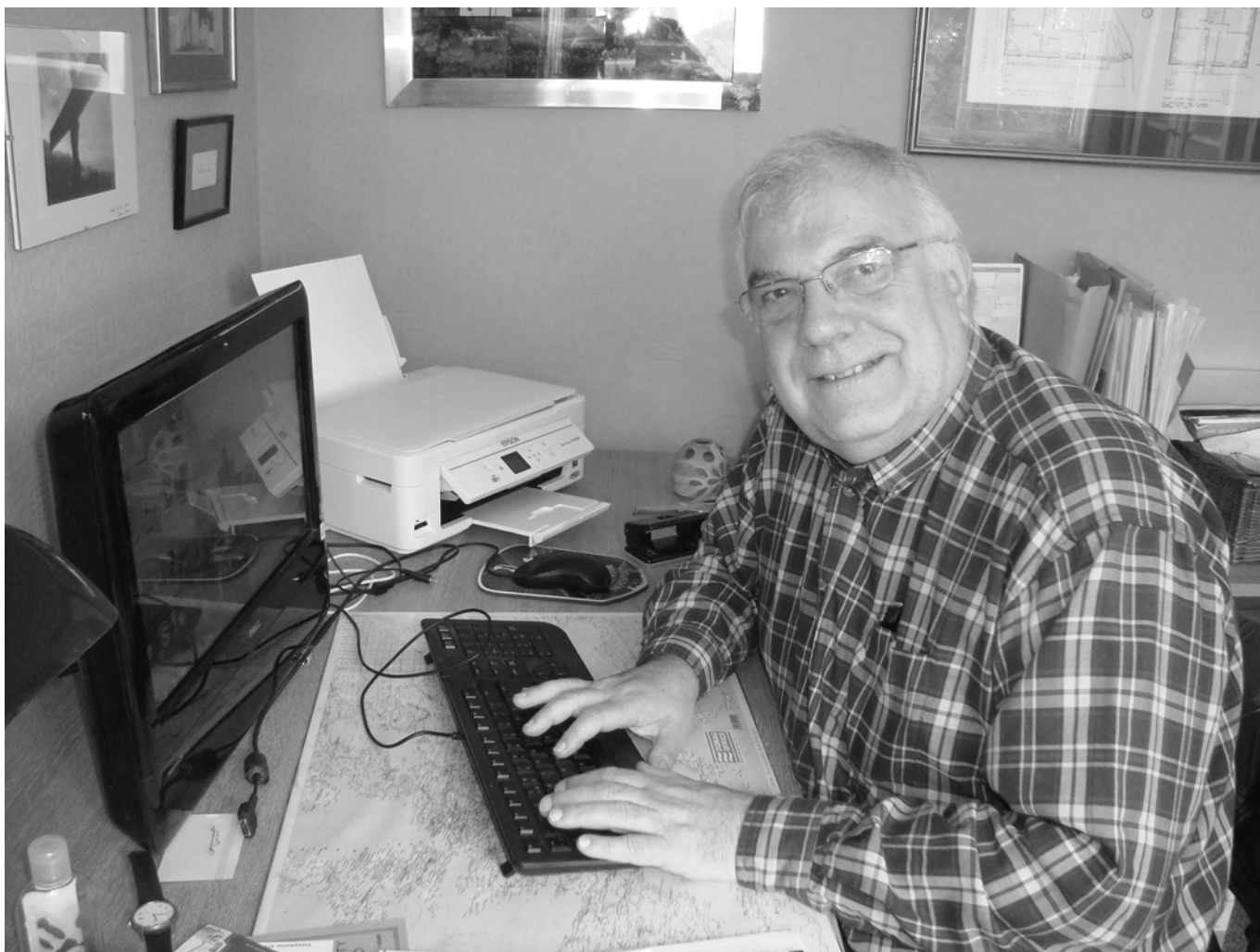
75/2006, 150/2008 i 71/2010 i prema članku 14.a koji je izmijenjen 2010. – osobe oštećena sluha: **gluhe i nagluhe osobe moraju plaćati dopunsko zdravstveno osiguranje.**

Bez obzira na činjenicu: tko ostvaruje pravo na plaćanje premije dopunskog zdravstvenog osiguranja iz državnog proračuna, služba HZZO nije mjerodavna u tom pogledu i u raspodjeli tih osoba za plaćanje i neplaćanje dopunskog zdravstvenog osiguranja. Nema logike.

Služba HZZO treba provjeravati, da pojasni zašto i koja osoba oštećena sluha ne plaća dopunsko zdravstveno osiguranje, a zašto i koja osoba oštećena sluha plaća. Na temelju čega ne plaća ili plaća i prema kojem zakonu bez obzira na zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju? Isti tretman za osobe oštećena sluha koje plaćaju i koje ne plaćaju dopunsko zdravstveno osiguranje.

Ružica Kežman, prof.

JOHN HAY, GLUHI POVJESNIČAR I ORGANIZATOR KONGRESA POVIJESTI GLUHIH U EDINBURGHU

Voditelj na 9. međunarodnom kongresu o povijesti gluhih „Sportska baština Gluhih“, bio je John Hay. Umirovljeni viši predavač na sveučilištu u Wolverhampton – studij za gluhe, te ujedno i predsjedatelj Britanskog društva za povijest Gluhih.

Organizirao je radionicu na temu: Povijest obrazovanja Gluhih osoba te kako

se bolje može oblikovati budućnost gluhih učenika zahvaljujući transformaciji zajednice gluhih.

Kroz radionicu se moglo pratiti kako je teklo školovanje gluhih ljudi od stare Grčke pa do 21. stoljeća s naglaskom o porastu mladih koji pohađaju sveučilišta. Govorilo se o korelaciji obrazovanosti gluhih i boljitka života gluhih te kako se transformira zajednica gluhih u 18., 19., 20. stoljeću pa do današnjih dana. Interes za učenje povijesti

gluhih javio se kod Johna A. Haya kad je bio u školi za gluhe u Edinburghu, u školi Donaldson. Učiteljica E.H.Arthur poklonila mu je priče o junacima i junakinjama kao što je kralj Alfred, David Livingstone i Florence Nightingale te o negativcima kao što je Guy Fawkes.

Roditelji su mu isto upoznali s nekoliko knjiga o ljudima iz povijesti i tako se je navukao na čitanje britanske povijesti. Strast za proučavanje povijesti gluhih se javila kasnije kad

je bio zaposlen kao arhitekt u Edinburgh Corporation. Jedan od poslova bio je dizajnirati trgovinu u općinskom naselju Dumbiedyks. Zaintrigirao ga je naziv ulice Dumbiedykes Road i tako istražujući došao do spoznaje da je nazvana po gluhonijemoj djeci koja su tom ulicom hodala do škole za gluhonijeme – Braidwood akademije.

Akademija je osnovana 1760. Ime Braidwood je poznato po četiri školske kuće jedna je i u Mary Hare. Gimnazija za gluhe gdje je i John Hay završio srednju školu, pa je nazvana John Hay 2 Thomas Braidwood.

Zahvaljujući Johnovom istraživanju u Edinburghu u Nacionaloj knjižnici Škotske pa u središnjoj knjižnici, pa u nacionalnoj galeriji Škotske došao je do zaključka kako su gluhi imali veliku ulogu

Angel i Lino sa organizatorom Johnom Hay u Edinburghu

Honorarno je John Hay predavao učiteljima tri godine o baštini gluhih, te je taj rad o učenju odraslih gluhih osoba kroz povijest prezentirao na prvoj konferenciji o povijesti gluhih održanoj na Gallaudet sveučilištu u Washingtonu. 1991. godine bio je ponosan da može razmijeniti iskustvo s drugim gluhim osobama koji su postali svjesni bogate tapiserije povijesti gluhih

dine, kada je John Hay organizirao prvu radionicu za one koji su zainteresirani za povijest gluhih. Našli su se tu i svi koji su pisali knjige koje se odnose na povijest škola gluhih. Područje s kojim se bavi John Hay je vrlo široko – povijest gluhih u Edinburghu, u Škotskoj, Britaniji i svijetu.

Želio je uvijek pronaći i naučiti neke nove povijesne događaje. S vremena na vrijeme tražio je da se izdaju znanstveni radovi i drže radionice na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.

u zajednici gluhih i nagluhih zahvaljujući entuzijazmu i gluhih i čujućih.

raspršenih po cijelom svijetu. Britansko društvo za povijest gluhih Društvo za povijest gluhih nastalo je 1993. go-

Trenutno je predsjednik Britanskog društva za povijest gluhih i urednik novina za povijest gluhih zajedno s još jednim kolegom priprema knjigu za škole gluhih u Velikoj Britaniji od 1760. godine i to je ogroman posao.

Littlecote kuća izdala je knjigu jer John Hay misli da svako dijete mora znati nešto o prošlosti gluhih osoba i tako ih potaknuti na razumijevanje okolnosti u kojima su gluhi ljudi živjeli u doba kad su bili ugnjetavani i kad su postojali negativni društveni stavovi prema gluhima.

John Hay kaže da je zadovoljan jer vidi napredak kad se gluhi nastavnici uključuju u obrazovane ustanove i što postoji studij za gluhe kao dio nastavnog plana i programa u većini škola za gluhe. Johnu

je drago kad vidi gluha djecu u poticajnom okruženju i tu imaju priliku steći bolji uvid u povijest gluhih kao dio vlastite svijesti ponosa i dostojanstva.

Britansko društvo za povijest gluhih nastoji promovirati povijest gluhih kroz publikacije, časopise i radionice. Društvo je posljednjih dvadeset godina izdalo 50 naslova, a sve su napisali volonteri.

BDHS ima nacionalni arhiv smješten u centru gluhih u Warrington kao i knjižnicu. BDHS djeluje na čisto dobro-

voljnoj osnovi. Da bi vidjeli arhivsko gradivo svaki posjetitelj može doći utorkom i četvrtkom od 10 do 14:30 sati. Dva puta godišnje BDHS organizira radionice na kojima i prezentiraju knjige.

John Hay je honorarni Wolverhampton sveučilišni veleposlanik i dalje se trudi i radi kako bi otkrili i napisali što cjelovitiju povijest gluhih osoba u cijeloj Velikoj Britaniji.

Lino Ujčić

ZNAKOVNI JEZICI : ZABORAVLJENI DIO PLEMENSKIH KULTURA

Richard Clark Eckert

Dr. Lanny Bird govori o popisu znakova sa indijanske ravnice, koji koriste Indijanci, a podudaraju se sa 400 riječi znakovnog jezika.

Gluhi Prvi narodi s prezirom gledaju na nedavno objavljeni novinski članak u Indian Country Today Media Network (ICTMN) jer se u tom članku uzdiže štetni obrazac koji se naziva audio-verbalni trening, ponekad zamaskiran u pedagoške tvrdnje o povećanju vještina govora i slušanja, poznatiji kao “oralizam”.

Kampanje vođene protiv znakovnih jezika koje su se provodile krajem 19. i početkom 20. stoljeća imale su eugenijske, eudemijske i euthenske

korijene (socijalnu evolucijsku misao). U epicentru tih kampanja bio je slavni izumitelj Alexander Graham Bell. Kritičko propitivanje njegovih tekstova otkriva fokus na prinudnu kulturnu, strukturalnu i bračnu asimilaciju. Zašto ICTMN ohrabruje Indijansku naciju da povjeruje u konformizam koji bijelci koji govore engleskim jezikom namjenjuju Gluhima Prvih naroda?

Teorije upotrebljene kako bi se racionalizirao genocid Prvih naroda su također usmjerene na Narode znakovnog jezika

(Sign Language Peoples). Suzbijanje plemenskih jezika bio je ključni dio plana napada usmjerenog protiv Prvih naroda. Za Narode Znakovnog jezika bilo je drugačije. Iako federalne Škole za Indijance i Škole za gluhe imaju odvojene povijesti, eugeničari kao Bell tražili su način kako suzbiti plemenske jezike i znakovne jezike. Dodirna točka suzbijanja plemenskih jezika i znakovnih jezika je upotreba Keepovog priručnika u

Školi za Indijance Carlisle. Taj priručnik je bio napravljen sa svrhom suzbijanja znakovnog jezika, a zatim je inkorporiran u Carlisle kako bi suzbio plemenske jezike.

S obzirom na traumatičnu povijest federalnih internata za Indijance, većina Gluhih Starosjedilaca (Deaf Natives) shvaća da će plemenske zajednice nerado slati svoju djecu u internate za gluhe. Prisiljavati roditelje Starosjeditelje da šalju svoju djecu u internate za gluhe je neoprostivo. Istovremeno, većina Gluhih iz Prvih naroda koje ja poznajem mišljenja su da su javne škole modernog doba još gore nego moderni internati za gluhe zbog toga što javne škole zastupaju lingvističko osiromašivanje i socijalnu izolaciju zajednica u rezervatima.

S usponom biomedicinskog kapitalizma u 21. stoljeću, medicinski eksperti tvrde da će bez njihove tehnologije gluha Starosjediteljska djeca odrasti u nepismene osobe ili tako udaljene od rezervata da neće naučiti plemenske kulturne običaje. **BESMISLICA!**

Ponudio bih neke ne tako radikalne savjete, tako da plemena mogu pomoći roditeljima kako bi donjeli zbilja informiranu odluku za našu djecu.

Starosjeditelji koji se razumijete u statistiku – trebamo vaše znanje kako bi proučili tvrdnje biomedicinske industrije. Starosjeditelji koji ste po zanimanju sociolozi i nastavnici – trebamo vas kako bi kritički proučili definicije koje upotrebljava ta ista industrija.

Na primjer, to da je kohlearni implantat od određene koristi zanimljiva je tvrdnja. ALI što to točno znači, određena korist? Da li to znači da ćemo čuti samo to da je telefon zazvonio? Sa svjetlom koje se pali i gasi, Gluhi Starosjedioci već sad znaju kada telefon zvoni.

cinskih industrija koje imaju anti-indijanske korijene?

Da li želite vjerovati onima čija je egzistencija utemeljena na ideologiji društvenih evolucija? Zašto ne vjerovati u to da Gluhi Starosjedioci znaju više o pohađanju Škole za gluhe nego bilo tko drugi u plemenskim zajednicama, sigurno više od audiologa, govornih patologa i kirurga? Zašto ne poslušati mišljenja Gluhih Starosjedilaca o običnim školama i internatima?

Gluhi Starosjedioci mogu puno ponuditi plemenskim

Ono što želim reći je to da plemena i roditelje treba poticati da budu skeptični na iluziju inkluzije koju promoviraju biomedicinske industrije. Potaknuo bih plemena i roditelje da istraže da li su te iste industrije i eksperti koji zastupaju ugradnju kohlearnih implantata u Starosjedilačku djecu dio tih istih biomedicinskih

zajednicama – ako nam dozvolite da nastavimo s našim istraživanjima znakovnog jezika koji se koristio za komunikaciju između različitih plemena, a koji je bilo koloniziran od ljudi koji su govorili engleski. Kada obezvređuješ znakovni jezik, obezvređuješ plemensko nasljeđe. **ZAŠTO?**

Španjolski istraživač Cabeza De Vaca početkom 16. stoljeća promatrao je domorodačko stanovništvo koje je upotrebljavalo znakovni jezik kao jezik za sporazumjevanje različitih plemena, vrlo cijenjeni jezik međuplemenske diplomacije. Ubrzo nakon toga, sistem znakovnog jezika pojavio se prvo u Španjolskoj a zatim u Francuskoj, a kasnije je uvezen u Ameriku kao Europski izum.

Dokaza nema mnogo, ali znamo da je zabilježeno da su plemenske delegacije i gluhi studenti u Washingtonu D.C.-u međusobno komunicirali – znakovnim jezikom oko 1880. godine (Mallery 1881), na drugim se mjestima opisuje da su plemenski jezici zapadno od Mississippija bili razumljivi gluhim studentima iz Škole za gluhe u New Yorku 1823. godine (Ackery 1824), a sačuvani su i neki filmovi s početka dvadesetog stoljeća u kojima plemenski starješine komuniciraju znakovnim jezikom.

Iako je teško precizno ustanoviti koliko točno suvremenog Američkog znakovnog jezika ima korijene u plemenskim znakovnim jezicima, može se sa sigurnošću tvrditi da je znakovni jezik poželjna, korisna i dostupna alternativa koji približava Gluhe Prve narode domorodačkoj ontologiji više nego što bi to ikada mogao govorni engleski. Nitko ne želi

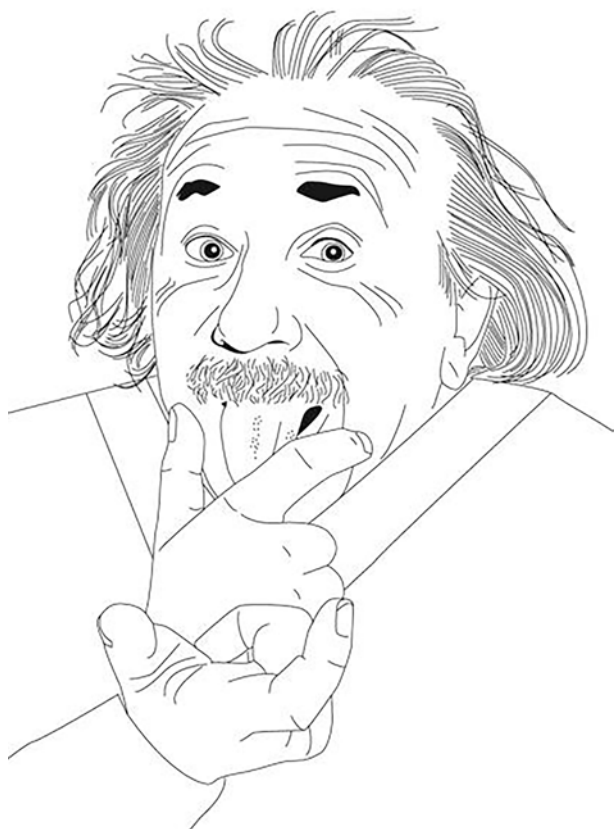
Dr. Lanny Real Bird

gaziti po pravima roditelja na odabir onoga za što misle da je najbolje za njihovu djecu.

Ali, roditelji su rijetko upoznati s bogatom vezom znakovnog jezika i plemenske kulture. Zašto? Richard Clark Eckert je član Bad River Banda Gornjeg jezera Ojibwe. Doktorat je stekao na Univerzitetu u Michiganu 2005. godine. Njegova knjiga koja treba uskoro izaći, "Narodi američkog znakovnog jezika i civilno društvo", u većem obimu obrađuje teme iz ovog eseja.

POZNATE LIČNOSTI NA ZNAKOVNOM JEZIKU (crtež Claire Garguier)

Albert Einstein (1879-1955)

Njemački fizičar, autor teorije relativnosti.

Leonardo da Vinci
(1452-1519)

Slikar, kipar, arhitekt, talijanski inženjer, izumitelj bicikla, podmornice, letećih strojeva.

Gustave Eiffel (1832-1923)
Francuski inženjer, specijalist
čeličnih konstrukcija.

Thomas Alva Edison
(1847-1931)

Američki izumitelj, tvorac
gramofona, baterije i kin-
ematografije.

Sa 13 godina starosti obolio
je od šarlaha, zbog te bolesti
bio je praktički gluh.

Claude Chappe (1763-1805)
Francuski inženjer, stvaratelj tele-
grafa u zraku.

Frédéric Auguste Bartholdi
(1834-1904) Alzaški kipar i autor,
slavnog Kipa slobode.

**Joseph i Etienne
Montgolfier**
(1740-1810) (1745-1799)
Industrijalci, izumitelji prvog balona,
takozvani "Balon na vrući zrak."

Louis Pasteur
(1822-1895)
Kemičar i francuski biolog,
istraživač, otkrio cjepivo pro-
tiv bjesnoće.

Marie Curie (1867-1934)
Francuska fizičarka poljskog podrijetla, s
mužem otkrila polonij i radij.

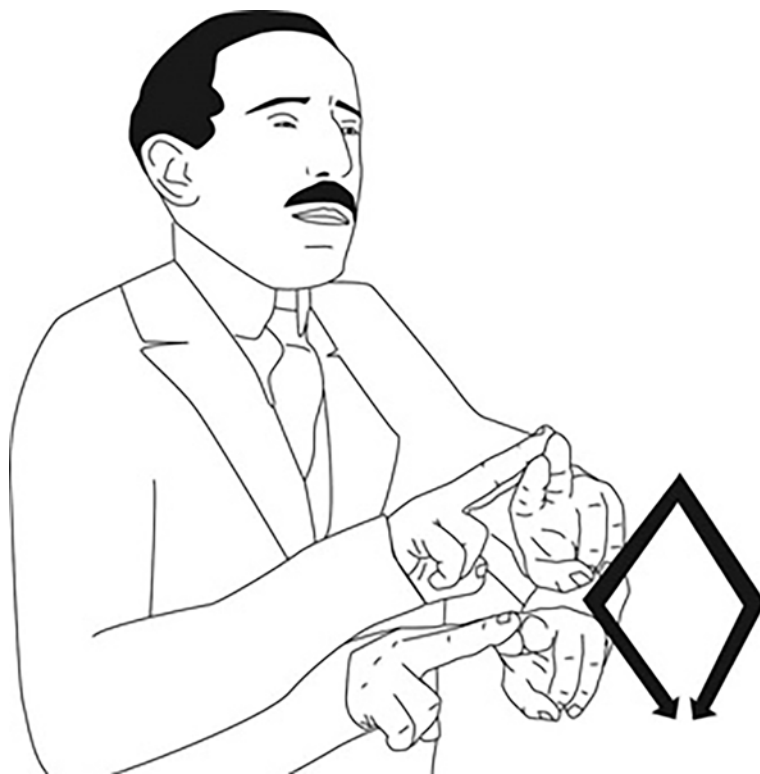
Isaac Newton (1642-1727)

Matematičar, fizičar, astronom i poznati engleski mislioc, autor teorije od gravitacije.

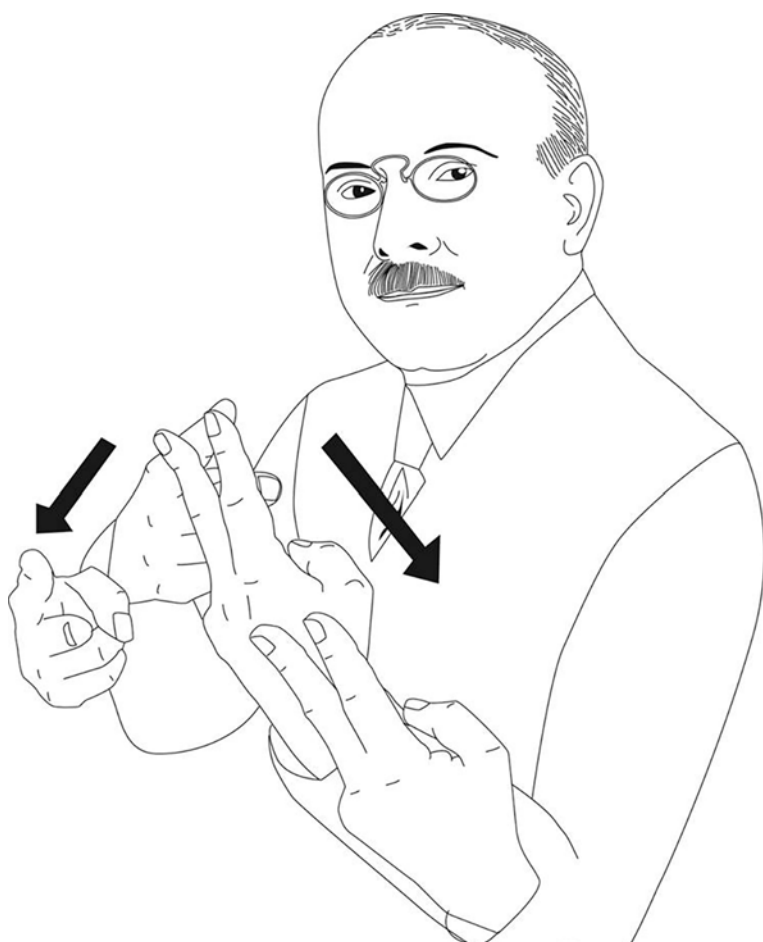
Kraljica Victoria –
Ujedinjenog Kraljevstva.

Louis Renault (1877-1944)
Proizvođač poznatih francuskih automobila.

André Citroën (1878-1935)
Inženjer i francuski proizvođač automobila - razvija proizvodnju u nizu rad na traci.

20. MEĐUNARODNI ULIČNI FESTIVAL CEST IS D'BEST ODMORIŠTE ZA JEZIK

Najpopularniji međunarodni ulični festival „Cest is d'Best“ u Hrvatskoj ove godine se organizira već po dvadeseti put. Ulice Zagreba su od 26. svibnja do 5. lipnja oživjele i bile preplavljene stotinama izvođača, glumaca, komičara, žonglera, klaunova, glazbenika, plesača s različitih kontinenata.

Istaknuto mjesto je već po jedanaesti put naše „Odmorište za jezik“. Na početku Gajeve gluhi majstori znakovnog, pod vodstvom Lina Ujčića i Angela Naumovskog su u svojoj maloj školici prolaznike, posjetitelje, poučavali osnovnim pozdravima, imenovali životinje, biljke i upoznavali s raznim zanimljivostima – na znakovnom. Svi su se sjajno zabavljali.

Oduševljavali su ih znakovni, naročito za životinje. Zainteresirano su se i mladi i stari uključili u našu lijepu priču promoviranja znakovnog jezika.

Lino Ujčić

anja- događanja - događanja - događanja - događanja - događanja - događanja - događanja- događanja-do

DEAF BAND DLAN NA MASKENBALU SISAK, 30.01.2016

TJEDAN UDRUGA GRADA ZAGREBA 2016

Ovogodišnja manifestacija Tjedan udruga, organizirana je po 16-ti put na Zrinjevcu.

Družili smo se na Trgu Šubića Zrinskog. Našu udru- gu Kazalište, vizualne um- jetnosti i kultura Gluhih - Dlan predstavljali su Lino Ujčić, Mingsheng Pi i Ve- rona Lisak Brkičić svo- jom izložbom na štandu.

BJELOVARSKI DEAF PARTY MASKENBAL 27.02.2016.

Udruga osoba oštećena sluha BBŽ u Bjelovaru je organizirala prvi Deaf maskenbal u veljači 2016. godine.

Kako smo željeli gluhim članovima i njihovim gostima omogućiti što bolju zabavu pozvali smo Deaf band iz Zagreba te smo u suradnji s Bjelovarskim kazalištem ovaj veliki i uspješni party održali u njihovom prostoru, nekadašnjem disko klubu H8 koji je ujedno i atomsko sklonište.

Odaziv je bio odličan te je party uz oko 20-tak domaćina iz

Bjelovarske udruge posjetilo 60-tak gluhih prijatelja iz Zagreba, Koprivnice, Varaždina, Osijeka, Vinkovaca, Slavonskog broda i mnogih drugih gradova. Daef band je odličan repertoar pjesama svirao te su neke pjesme otpjevane i na znakovnom jeziku što je gluhe posebno oduševilo! Svi smo se odlično zabavili uz muziku, ples i razne igre.

Zabava je trajala do ranih jutarnjih sati. Nastojat ćemo ovakav party ponoviti svake godine! Kako nam je bilo možete pogledati na

priloženim fotografijama!

Veliko hvala Udruzi Dlan i Deaf band grupi, te se nadamo da se uskoro opet vidimo u Bjelovaru!

Lijepi pozdrav cijeloj ekipi iz Bjelovara!

Predsjednica: Boženka Stanša

Tajnica: Marina Balenović

DEAF BAND DLAN

